

MATEUSZ DRÓŹDŹ

*Glosa**do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2003 r., IV CK 8/02*

Powierzenie dbałości o bezpieczeństwo imprezy masowej wyspecjalizowanej jednostce trudniącej się zawodowo ochroną osób i mienia nie zwalnia organizatora imprezy od odpowiedzialności za niewykonanie obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. Nr 106, poz. 680 ze zm.).

Uchwalenie w 1997 r. ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych¹ spowodowało w doktrynie oraz jurysprudencji liczne dyskusje nad jej treścią². Zagadnieniem, które wzbudzało szczególne wątpliwości, było określenie w u.b.i.m. obszernego katalogu obowiązków organizatora imprezy masowej. Jednym z nich było zapewnienie jej bezpieczeństwa zgodnie z ówczesnym artykułem 5 ustawy. Przepis ten został wprowadzony w praktycznie niezmienionej treści do nowej u.b.i.m. z 2009 roku³, co spotkało się z krytyką części doktryny⁴.

Art. 5 ust. 1 aktualnie obowiązującej ustawy stanowi, że organizator odpowiada za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i czasie jej trwania. Liczne orzeczenia sądowe⁵ oraz część komentatorów⁶ wskazują, iż przepis ten kreuje „szczególną” odpowiedzialność organizatora imprez masowych za jakiegokolwiek zdarzenia mogące wpłynąć negatywnie na bezpieczeństwo uczestników imprezy, np. widzów meczu piłki nożnej, nawet w przypadku powierzenia czynności przedsiębiorcy, który wykonuje je w zakresie swej działalności zawodowej.

Jednym z orzeczeń będących wyrazem takiej tendencji jest glosowany wyrok. Sąd Najwyższy ogłosił w nim, że „powierzenie dbałości o bezpieczeństwo imprezy

¹ Ustawa z 22.08.1997 r. – o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2005 r. Nr 108, poz. 909 ze zm.).

² Zob. np. G. Gozdór, *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz*, Warszawa 2008, s. XI i n.

³ Ustawa z 20 marca 2009 r. – o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2013 r., poz. 611 t.j.); dalej: ustawa, u.b.i.m.

⁴ Zob. np. A. Janilowski, B. Kwiatkowski, *Analiza krytyczna ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, nr 1; M. Dróźdź, *Czy przepisy dotyczące organizacji meczów piłki nożnej wymagają zmian*, „Rzeczpospolita”, 3 stycznia 2013 r.

⁵ Zob. np. wyr. SA w Poznaniu z 27 października 2009 r., I ACa 666/09, Lex nr 628209.

⁶ Zob. np. P. Suski, *Zgromadzenia i imprezy masowe*, Warszawa 2010, s. 396.

masowej wyspecjalizowanej jednostce trudniącej się zawodowo ochroną osób i mienia nie zwalnia organizatora imprezy masowej od odpowiedzialności za niewykonanie obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 ówczesnej (podkreślone M.D.) ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych⁷. Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreślił w uzasadnieniu, iż wskazany przepis stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 429 kodeksu cywilnego⁸, co oznacza, że ekskulpacja organizatora ze względu na treść art. 5 u.b.i.m. jest w znacznym stopniu ograniczona, a w pewnych przypadkach wręcz niemożliwa. Z wywodów uzasadnienia wynika więc, iż treść przywołanego przepisu ustanawia (pomimo użycia przez sąd wyrażenia „ekskulpacja”) odpowiedzialność na zasadzie innej niż вина, ponieważ – jak wskazał w uzasadnieniu Sąd Najwyższy – „zaostrzony reżim odpowiedzialności organizatora został wprowadzony z powodu negatywnych doświadczeń związanych z organizacją niektórych imprez masowych”⁹.

Stan faktyczny dotyczył pobicia powoda przez nieznaną uczestników imprezy masowej podczas zorganizowanej przez pozwanych dyskoteki. Wskutek tego wydarzenia poszkodowany odniósł poważne obrażenia ciała. Przede wszystkim jednak ciężki uraz głowy spowodował u powoda upośledzenie psychofizyczne. Poszkodowany wniósł o zasądzenie od pozwanych (prowadzących klub i posiadających zezwolenie prezydenta miasta na prowadzenie imprez rozrywkowych) kwoty 40 000 zł zadośćuczynienia za krzywdę. Sąd pierwszej instancji uwzględnił roszczenie powoda. Sąd Apelacyjny na skutek apelacji pozwanych zmienił wyrok sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo wskazując, iż osoby przeciwko którym wszczęto postępowanie, wykonały wszystkie wymogi wskazane w u.b.i.m. Sąd podkreślił, iż pozwani m.in. powierzyli zadanie dbania o bezpieczeństwo i porządek na organizowanych imprezach profesjonalnej agencji ochrony, co powoduje wyłączenie ich odpowiedzialności. Wskazał także, iż może być ona zatem oceniana jedynie w aspekcie winy w wyborze (*culpa in eligendo*) w świetle art. 429 k.c. Powód zaskarżył kasacją wyrok, co doprowadziło do wydania głosowanego orzeczenia.

Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego uznaję za słuszne. Na krytyczne jednak omówienie zasługuje jego uzasadnienie, a w szczególności wskazana tam interpretacja art. 5 u.b.i.m. Po pierwsze, należałoby się zastanowić, czy rzeczywiście między art. 5 u.b.i.m. a art. 429 k.c. istnieje relacja *lex specialis* – *lex generalis*. Po drugie, należałoby rozważyć, czy na pewno (tak jak wskazuje część doktryny i sąd w głosowanym orzeczeniu) treść art. 5 ustawy kreuje odpowiedzialność organizatora na zasadzie innej niż вина. W związku z tym, gdyby okazało się, że ostatnia ze wskazanych tez jest błędna, czy wyłączenie odpowiedzialności z tytułu winy w wyborze jednocześnie uniemożliwia przypisanie powierzającemu wykonania zadania na podstawie art. 415 k.c.

⁷ Z uzasadnienia.

⁸ Ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.); dalej: k.c.

⁹ Z uzasadnienia.

Co do pierwszej kwestii, poruszanej przez Sąd Najwyższy (tj. relacji między art. 429 k.c. a art. 5 u.b.i.m.), należy uznać, że przedstawione stanowisko jest błędne. W lakonicznym uzasadnieniu analizowanego orzeczenia Sąd Najwyższy podkreślił, iż art. 5 u.b.i.m. stanowi przepis szczególny względem art. 429 k.c. W doktrynie, w szczególności z zakresu prawoznawstwa, wskazuje się, iż reguła *lex specialis derogat generali* ma zastosowanie, gdy zakres normowania lub zastosowania jednej regulacji jest węższy, a zatem bardziej określony, albo gdy jedna regulacja jest wyjątkiem wobec drugiej¹⁰. W związku z czym o „szczególności” przepisu można mówić wówczas, gdy przepis ten odnosi się do tożsamej „materii” regulowanej przez przepis ogólny, aczkolwiek z jakiś powodów nakazuje on adresatowi normy inne zachowanie niż to wskazane w przepisie „ogólnym”¹¹. Przechodząc do wykładni artykułu 5 u.b.i.m., który stanowi w § 1, że „za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i czasie jej odbywania odpowiada organizator”, należy podkreślić, iż jego hipoteza¹² dotyczy innych okoliczności niż te, które wskazał ustawodawca w art. 429 k.c.¹³. Jeśliby uznać art. 5 u.b.i.m. za przepis szczególny (co uczynił Sąd Najwyższy), to musiałby on określać bardziej szczegółowo warunki, w których wskazane zachowanie powinno nastąpić, niż te, które są zawarte w hipotezie art. 429 k.c. Dla przykładu można stwierdzić, iż treść art. 5 u.b.i.m. mogłaby brzmieć w takiej sytuacji następująco: „Organizator imprezy masowej odpowiada za bezpieczeństwo imprezy masowej, w tym za wszelkie działania osób, którym powierzył wykonanie poszczególnych czynności.” Wtedy relację wynikającą z zasady *lex specialis derogat legi generali* należałoby uznać za spełnioną¹⁴. Interpretacja aktualnej treści art. 5 u.b.i.m. i art. 429 k.c., a przede wszystkim ich hipotez, wskazuje, iż pierwsza z norm stanowi generalnie o podmiocie, który zapewnia bezpieczeństwo imprezy masowej, zaś art. 429 k.c. reguluje kwestie związane z odpowiedzialnością osoby, w przypadku gdy powierzyła ona osobie trzeciej wykonanie poszczególnych czynności. Nie ma więc wspólnej płaszczyzny, która pozwoliłaby na poparcie tezy zaprezentowanej przez Sąd Najwyższy. Moim zdaniem, pomimo iż między art. 5 u.b.i.m. oraz art. 429 k.c. zachodzi stosunek krzyżowania się zakresu hipotez norm dotyczącego adre-

¹⁰ L. Leszczyński, *Zagadnienia teorii stosowania prawa. Doktryna i tezy orzecznictwa*, Kraków 2001, s. 261.

¹¹ Zob. A. Szlęzak, *Glosa do wyroku SN z dnia 8 maja 2008 r. V CSK 573/07*, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2009/11, poz. 120, s. 841.

¹² W doktrynie podkreśla się, iż relacja *lex specialis* do *lex generalis* dotyczy przede wszystkim hipotez zrekonstruowanych na podstawie poszczególnych przepisów. Zob. np. T. Stawecki, P. Winczorek, *Wstęp do prawoznawstwa*, wyd. 2, Warszawa 1999, s. 71.

¹³ Art. 429 k.c. stanowi przecież, że kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonaniu powierzonej mu czynności, chyba, że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonaniem takich czynności.

¹⁴ Przepisem szczególnym w stosunku do art. 429 k.c. jest np. art. 430 k.c. Ostatni ze wskazanych przepisów ma węższy zakres podmiotowy hipotezy, niż ten wskazany w art. 429 k.c., ponieważ dotyczy on powierzenia czynności podwładnemu. Zob. A. Olejniczak (w:) *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 3, A. Kidyba (red.), komentarz do art. 429, Lex 2010.

sata¹⁵, to uważam, iż opisują one różne zdarzenia. Przepis z kodeksu cywilnego statuuje w hipotezie dodatkową okoliczność, tj. powierzenie konkretnej czynności drugiej osobie, czego nie zawiera art. 5 u.b.i.m., który stanowi jedynie o organizatorze imprezy masowej, jako osobie zapewniającej bezpieczeństwo np. imprez rozrywkowych. Ostatni ze wskazanych przepisów nie stanowi więc nic o sytuacji, w której organizator imprezy masowej powierzyłby wykonanie czynności osobie trzeciej.

Odnosząc się do przedstawionej przez Sąd Najwyższy tezy „zaostrzonego reżimu odpowiedzialności¹⁶”, należy stwierdzić, iż głosowane orzeczenie było przyczyną kwalifikacji przez większość doktryny odpowiedzialności deliktowej organizatora imprezy masowej jako odpowiedzialności opartej na zasadzie tej absolutnej¹⁷. W tym kontekście należy wskazać, iż problem ten ma o wiele szerszy zakres i dotyczy przede wszystkim prymatu zasady winy jako podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej¹⁸. Negacja takiego stanowiska, dokonana między innymi w przedmiotowym orzeczeniu, jest – moim zdaniem – błędna. W literaturze oraz judykaturze¹⁹ niejednokrotnie podkreślano naczelny charakter zasady winy²⁰. Taki sam pogląd jest wyrażany na gruncie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych²¹. Sąd modyfikuje jednak w głosowanym wyroku odpowiedzialność organizatora imprezy masowej, podkreślając w krótkim uzasadnieniu, iż odpowiedzialność ta jest jednak „zaostrożona”, co powoduje, iż organizator imprezy masowej odpowiada za każde zdarzenie naruszające bezpieczeństwo imprezy masowej, niezależnie od jego winy. Można by wskazać (idąc za tokiem rozumowania Sądu Najwyższego), iż ustawodawca w art. 5 u.b.i.m. oraz innych przepisach tej ustawy ustanowił odpowiedzialność deliktową opartą na zasadzie odpowiedzialności absolutnej jako podstawową zasadę odpowiedzialności organizatora imprezy masowej. Pogląd taki jest nie do utrzymania. Po pierwsze, model takiej odpowiedzialności może być wprowadzony przez ustawodawcę wyłącznie w ściśle określonych przypadkach (co świadczy o jego charakterze pomocniczym, uzupełniającym względem zasady winy)²². W związku z czym ustanowienie

¹⁵ Organizator imprezy masowej może być osobą powierzającą czynności osobie trzeciej.

¹⁶ Z uzasadnienia.

¹⁷ Zob. np. H.E. Zadrozniak, *Imprezy masowe – wybrane dylematy oraz uwagi de lege ferenda*, Samorząd Terytorialny 2008, nr 7–8, s. 127.

¹⁸ Ramy niniejszej pracy nie pozwalają na szczegółowe omówienie powyższej problematyki. Szerzej np. J. Kuźmicka-Sulikowska, *Zasady odpowiedzialności deliktowej w świetle nowych tendencji w ustawodawstwie polskim*, Warszawa 2011.

¹⁹ Zob. np. wyr. SN z 17.12.1984 r. (IV CR 509/84), OSN 1985/9, poz. 138.

²⁰ Zob. M. Kaliński, *Szkoda na mieniu i jej naprawienie*, wyd. 2, Warszawa 2011, s. 90.

²¹ T. Pajor, *Odpowiedzialność cywilna organizatora imprezy masowej*, PS 2002, nr 10, s. 47; M. Drózdź, *Odpowiedzialność kontraktowa oraz deliktowa organizatorów imprez masowych*, PS 2013, nr 6, s. 61.

²² Jedynym wyjątkiem zawartym w u.b.i.m., który określa odpowiedzialność organizatora imprezy masowej na podstawie zasady odpowiedzialności absolutnej jest art. 52 u.b.i.m, który wskazuje na jego odpowiedzialność za szkody wyrządzone podczas odpłatnej imprezy masowej Policji i innym wskazanym tam organom. Zob. np. G. Gozdór, *Bezpieczeństwo imprez...*, s. 85; Art. 5 u.b.i.m. ustanawia obowiązek organizatora, który może wykonać także za pomocą osób trzecich, zgodnie z art. 356 k.c.

takiego modelu odpowiedzialności może mieć miejsce wyłącznie, gdy została ona wyraźnie zastrzeżona w hipotezie danej normy prawnej. Mając to na względzie, należy stwierdzić, iż treść artykułu 5 u.b.i.m. (zgodnie z generalną zasadą prawa cywilnego) została oparta przez ustawodawcę na zasadzie winy. Świadczy o tym m.in. wykładnia literalna, ale przede wszystkim celowościowa tego przepisu. Co więcej, analogiczną treść do tej zawartej w art. 5 u.b.i.m. zawiera art. 207 kodeksu pracy²³. Stanowi on, że pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. W judykaturze oraz doktrynie jednoznacznie wskazuje się, że jest to odpowiedzialność oparta na zasadzie winy²⁴. Jest to kolejny argument świadczący o tym, iż zaostrzenie odpowiedzialności organizatora imprezy masowej przez Sąd Najwyższy w głosowanym orzeczeniu opartym na analogicznej treści przepisu, jak ta z art. 207 k.p., nie powinno mieć miejsca.

Wreszcie, należy wskazać dlaczego, pomimo wyrażonej przeze mnie krytyki uzasadnienia głosowanego orzeczenia, rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego należy uznać za słuszne (pomimo błędnego wskazania przez sąd podstawy odpowiedzialności organizatora). Art. 429 k.c. ustanawia odpowiedzialność powierzającego za wykonanie czynności z tytułu winy w wyborze. Przedmiotowy przepis nie stanowi zaś o jego odpowiedzialności za własne czyny i za własną winę²⁵. Istnieje więc podstawa do przyjęcia, iż podmiot zwolniony od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonaniu powierzonej mu czynności może ją ponosić na podstawie reguł ogólnych²⁶. Wyłączenie odpowiedzialności z tytułu winy w wyborze, tak jak powinno mieć to miejsce w głosowanym wyroku, nie zamyka drogi do odpowiedzialności powierzającego w sytuacji, kiedy jest możliwe przypisanie mu czynu na podstawie art. 415 k.c.²⁷. W opisywanej sprawie prezydent miasta, w treści zezwolenia umożliwiającego przeprowadzanie imprez rozrywkowych, zobowiązał pozwanych do zabezpieczenia imprezy masowej, także przez ich obecność na każdej imprezie masowej organizowanej przez nich. Jednakże w dniu, kiedy powodowi wyrządzono szkodę, nie znajdowali się oni w miejscu, gdzie została zorganizowana impreza rozrywkowa, ani nie koordynowali jej bezpieczeństwa. Można zatem wskazać, iż takie zachowanie stanowi ich delikt. Nawet gdyby stwierdzić, że w takiej sytuacji powierzono zapewnienie bezpieczeństwa profesjonalnej ochronie, to pomimo tego, organizatorzy imprezy masowej byli zobowiązani do przebywania na terenie dyskoteki zgodnie z wytycznymi zawartymi w przedmiotowym zezwoleniu. Brak spełnienia powyższego obo-

²³ Ustawa z 26.06.1997 r. – Kodeks pracy (Dz.U. 1998, nr 21, poz. 94 ze zm.); dalej: k.p.

²⁴ Zob. np. wyr. SN z 16 marca 1999 r. (II UKN 522/98), OSNP 2000, Nr 9, poz. 374; wyr. SN z 3.12.2010 r. (I PK 124/10), LEX nr 707848.

²⁵ G. Bieniek (w:) G. Bieniek, H. Ciepła, S. Dmowski i inni, *Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania*, t. 1, wyd. 10, s. 468.

²⁶ Wyr. SN z 24 maja 2007 r. (II CSK 113/07), *LexPolonica* nr 1434168.

²⁷ Por. M. Nesterowicz, *Odpowiedzialność cywilna zakładu opieki zdrowotnej za lekarza jako podwładnego*, PiP 2008, nr 9, s. 13.

wiązku jest czynem niedozwolonym, które pozwala przypisać pozwanym winę i odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c.²⁸ (a nie – jak uczynił to Sąd Najwyższy – na podstawie zasady odpowiedzialności absolutnej).

Co więcej, odpowiedzialność organizatora imprezy masowej jest w takich sytuacjach oparta zazwyczaj na zasadzie ryzyka może być mu przypisana na podstawie art. 474 k.c. W związku z obowiązkiem świadczenia wskazanym w art. 5 u.b.i.m. zobowiązanie to ma swoje źródło także w różnego rodzaju umowach. Po pierwsze, w relacji pomiędzy widzem a organizatorem, z momentem kupna biletu albo wydania mu innego dokumentu umożliwiającego wejście na imprezę masową strony zawierają umowę o charakterze nienazwanym, której treść normatywna najbardziej zbliżona jest do umowy o dzieło uregulowanej w kodeksie cywilnym²⁹. Ta czynność prawna, tj. umowa o udostępnienie określonej imprezy masowej, umożliwia widzowi uczestnictwo w określonej imprezie masowej (np. dyskoteci) zorganizowanej przez organizatora osobiście lub z osobami trzecimi, zaś organizator jest zobowiązany do udostępnienia powyższej imprezy oraz przede wszystkim do zapewnienia bezpieczeństwa jej uczestnikom w szczególności przy uwzględnieniu rygorów zawartych w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych³⁰. Dlatego też agencja ochrony, co zostało wskazane przez Sąd Najwyższy, wykonywała nienależycie świadczenie organizatora imprezy masowej wynikające z umowy (nie zapewniła ona odpowiednio bezpieczeństwa przeprowadzanego wydarzenia) oraz z art. 5 u.b.i.m., co powoduje powstanie odpowiedzialności dłużnika wobec uczestnika imprezy masowej za nienależyte wykonania zobowiązania. W takim przypadku art. 474 k.c. stanowi podstawę odpowiedzialności kontraktowej organizatora imprezy masowej (dłużnika) wobec poszkodowanego (wierzyciela), opartą na zasadzie ryzyka. W przedstawionym stanie faktycznym agencja ochrony działała z upoważnienia pozwanych i zgodnie z ich wolą³¹, przede wszystkim zaś nie wykonała ona należyte świadczenia dłużnika wskutek niedochowania należytej staranności, której można było wymagać od organizatora imprezy masowej. W takim przypadku odpowiedzialność organizatora imprezy masowej jest „zaostrzona”, bo oparta na zasadzie ryzyka, ale nie jest ona odpowiedzialnością absolutną³².

²⁸ Zob. wyr. SN z 09.07.1998 r. (II CKN 835/97), Lex nr 33945.

²⁹ A. Koch, *Podstawy cywilnoprawnej odpowiedzialności organizatora za szkody powstałe w wyniku naruszeń porządku w związku z imprezami sportowymi*, (w:) *Naruszenia porządku towarzyszące imprezom sportowym*, Poznań 1995, s. 137.

³⁰ T. Pajor, *Odpowiedzialność cywilna...*, s. 41. Dla określenia znaczenia tej umowy, część doktryny definiuje ją jako „umowę o udostępnienie widowiska sportowego”. Aktualna treść ustawy oraz użyta w niej definicja imprezy masowej, wskazuje jednak, iż taka nazwa umowy jest reminiscencją poprzednich uregulowań np. ustawy o kulturze fizycznej.

³¹ Zob. np. wyr. SN z 25 lutego 1986 r. (III CZP 2/86), NP 1988, nr 9, poz. 108.

³² Możliwy jest także w podobnych sytuacjach zbieg odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej organizatora imprezy masowej, z art. 474 oraz 429, 430 k.c. Dojdzie do niego wówczas, jeżeli nie tylko powierzenie czynności nastąpiło drogą kontraktowania między powierzającym a wykonawcą czynności, ale także gdy sprawca szkody dopuścił się czynu niedozwolonego.

Mając powyższe na względzie, nie sposób stwierdzić, że art. 5 u.b.i.m. stanowił w głosowanym orzeczeniu podstawę odpowiedzialności organizatora imprezy masowej, który – według Sądu Najwyższego – kreuje generalnie „zaostrzoną odpowiedzialność z powodu negatywnych doświadczeń związanych z organizacją niektórych imprez masowych”³³. Taki pogląd jest błędny i nie do utrzymania. Interpretacja art. 5 u.b.i.m. wskazuje jednoznacznie, że przepis ten nie ustanawia takiego rodzaju odpowiedzialności, na jaki powoływał się w głosowanym wyroku Sąd Najwyższy. W przedstawionej sprawie odpowiedzialność organizatora imprezy masowej mogła być „zaostrzona” tylko na podstawie art. 474 k.c., który ustanawia odpowiedzialność dłużnika na zasadzie ryzyka, albo też oparta na zasadzie winy (art. 415 k.c.).

STRESZCZENIE

Prezentowana glosa jest poświęcona tematyce odpowiedzialności cywilnoprawnej organizatora imprezy masowej. Częściowo jest krytyczna, jednakże jej autor wskazuje na zasadność rozstrzygnięcia podjętego przez Sąd Najwyższy. W glosie wskazano, na jakich zasadach jest oparta odpowiedzialność odszkodowawcza organizatora imprezy masowej. Autor dokonuje interpretacji przede wszystkim art. 5 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz art. 429 k.c. oraz art. 474 k.c.

SUMMARY

The presented gloss is devoted to the issue of civil liability of a mass event organizer. It is partly critical and its author concentrates on the justification of the decision of the Supreme Court. The gloss points out the principles for a mass event organizer's liability for damages. The author presents his interpretation of Article 5 of the Act on the Security of Mass Events and Article 429 and Article 474 of the Civil Code.

RÉSUMÉ

La glosse présentée est consacrée au sujet de la responsabilité civile et juridique de l'organisateur de la manifestation de masse. Elle est très critique en partie mais son auteur montre aussi des raisons principales de la décision de la Cour Suprême. Dans cette glose on a montré les principes sur lesquelles base la responsabilité d'indemnité de l'organisateur de la manifestation de masse. L'auteur présente avant

---

³³ Z uzasadnienia.

tout l'interprétation de l'art.5 de la loi de la protection des manifestations de masse et de l'art.429 du code civil et aussi de l'art.474 du code civil.

РЕЗЮМЕ

Представляемый комментарий посвящён тематике гражданско-правовой ответственности организатора массового мероприятия. Содержит частичную критику, однако его автор указывает на обоснованность решения, принятого Верховным Судом. В комментарии указано, на каких принципах основывается ответственность организатора массового мероприятия, связанная с возмещением убытков. Автор прежде всего обращается к интерпретации ст. 5 положения о безопасности массовых мероприятий, а также ст. 429 гражданского кодекса и ст. 474 гражданского кодекса.